

ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง

พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ ตี ๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๐ ทวิ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ ศาลฎีกาออกข้อกำหนดว่าด้วยการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อกำหนดนี้

“คำร้อง” หมายความว่า คำร้องขอไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์ไกล่เกลี่ยประจำศาล

ข้อ ๔ การไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องตามมาตรา ๒๐ ตี ๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งให้เป็นไปตามข้อกำหนดนี้ กรณีที่มีได้บัญญัติไว้ในข้อกำหนดนี้โดยเฉพาะ ให้นำข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา ๒๐ ทวิ มาใช้บังคับแก่การไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๕ การไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องตามข้อกำหนดนี้ ให้ใช้ได้กับข้อพิพาททางแพ่งทุกลักษณะ เว้นแต่เป็นกรณีต้องห้ามตามข้อ ๙

ข้อ ๖ การยื่นคำร้อง ให้ทำเป็นหนังสือโดยระบุชื่อและภูมิลำเนาของคู่กรณีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรายละเอียดของข้อพิพาท หรือใช้แบบพิมพ์ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมประกาศกำหนด

ข้อ ๗ การยื่นคำร้องอาจดำเนินการได้โดยทางไปรษณีย์ ผู้รับส่งพัสดุภัณฑ์ โทรสาร หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมประกาศกำหนด

ในกรณีที่ยื่นคำร้องต่อศาลที่ไม่มีเขตอำนาจให้เจ้าหน้าที่แนะนำผู้ร้องตามสมควรแก่กรณี เพื่อให้สามารถยื่นต่อศาลที่มีเขตอำนาจได้

ข้อ ๘ ให้เจ้าหน้าที่สอบถามข้อเท็จจริงเบื้องต้นจากผู้ร้องเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลว่ามีเหตุผลสมควรที่จะรับคำร้องไว้ไกล่เกลี่ยหรือไม่ ในกรณีมีข้อสงสัยศาลอาจสั่งให้ผู้ร้องชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก็ได้

เอกสารหรือหลักฐานที่ได้ยื่นในขั้นนี้ให้รวบรวมไว้เพื่อใช้ในการไกล่เกลี่ยต่อไป

ข้อ ๙ กรณีดังต่อไปนี้ มิให้รับคำร้องไว้ไกล่เกลี่ย

(๑) เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าการยื่นคำร้องเป็นไปโดยไม่สุจริตหรือมีเจตนาเอาเปรียบคู่กรณี หรือบุคคลอื่น

(๒) เมื่อปรากฏว่ามีการนำข้อพิพาทตามคำร้องไปยื่นฟ้องเป็นคดีแพ่งต่อศาลใดศาลหนึ่งไว้แล้ว โดยคู่กรณีทั้งสองฝ่ายเป็นคู่ความในคดีนั้น

(๓) เมื่อปรากฏว่าข้อพิพาทตามคำร้องเคยได้รับการดำเนินการไกล่เกลี่ยตามข้อกำหนดนี้แล้ว แต่ไม่เป็นผล เว้นแต่พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป โดยระบุพฤติการณ์เช่นนั้นมาในคำร้อง

(๔) เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์หรือลักษณะของข้อพิพาทแล้วไม่เป็นสาระที่จะดำเนินการไกล่เกลี่ย

ข้อ ๑๐ ภายหลังจากศาลมีคำสั่งรับคำร้องแล้ว หากความปรากฏว่าคำร้องนั้นต้องห้ามตามข้อ ๙ หรือคู่กรณีฝ่ายใดนำข้อพิพาทที่อยู่ระหว่างการไกล่เกลี่ยไปฟ้องร้องอีกฝ่ายหนึ่งให้รับผิดชอบแพ่งก็ให้ศาลสั่งให้ยุติการไกล่เกลี่ยได้

ข้อ ๑๑ การสอบถามความสมัครใจของคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งในการเข้าร่วมการไกล่เกลี่ยหรือการติดต่อประสานงานระหว่างศาลกับคู่กรณีอาจดำเนินการโดยทางโทรศัพท์ หรือโดยวิธีการตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ ก็ได้

ข้อ ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความ ศาลอาจสั่งให้คู่กรณีให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความนั้นเพิ่มเติมตามที่ศาลเห็นสมควรก็ได้

ข้อ ๑๓ เพื่อป้องกันมิให้มีการใช้กระบวนการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องตามข้อกำหนดนี้ไปในทางที่มีขอบ ในการทำข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความเป็นหนังสือ คู่กรณีต้องลงลายมือชื่อด้วยตนเอง เว้นแต่เป็นกรณีมีเหตุจำเป็นและได้รับอนุญาตจากศาล

ข้อ ๑๔ การขอให้ศาลมีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความ คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต้องยื่นคำขออย่างช้าในวันที่ทำข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยแสดงถึงเหตุผลความจำเป็นในการร้องขอ

ถ้าศาลเห็นว่ากรณีดังกล่าวมีความจำเป็นที่สมควรจะมีคำพิพากษาไปทันทีในเวลานั้น ก็ให้ศาลมีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความต่อไปได้ แต่ถ้าเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่สมควรจะมีคำพิพากษาในเวลานั้น ก็ให้สั่งยกคำขอ

ข้อ ๑๕ กรณีมีความจำเป็นที่สมควรจะมีคำพิพากษาตามข้อ ๑๔ วรรคสอง ให้รวมถึง

(๑) ตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความกำหนดให้คู่กรณีกระทำนิติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด หรือต้องดำเนินการจดทะเบียนต่อนายทะเบียนพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือหากไม่มีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความแล้วอาจเกิดข้อขัดข้อง

(๒) พฤติการณ์หรือลักษณะของข้อพิพาทอาจเกิดข้อพิพาทขึ้นอีกหรือความขัดแย้งที่รุนแรงมากขึ้น

(๓) กรณีมีภาวะความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ระบบการเงิน การลงทุน หรือการบริหารจัดการในภาครัฐ

(๔) กรณีมีความจำเป็นอื่นใดที่ต้องมีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความ เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่คู่สัญญาทุกฝ่าย

ข้อ ๑๖ กรณีใดที่ศาลมีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความ ให้ถือสำนวนใกล้เคียงเป็นสำนวนความ และให้ศาลจัดแจ้งรายงานกระบวนการรวมไว้ในสำนวน

ให้จัดทำสารบบความและสารบบคำพิพากษาสำหรับคดีตามวรรคหนึ่งเช่นเดียวกับคดีที่มีการยื่นฟ้องโดยแยกจากคดีทั่วไปและให้เรียกผู้ยื่นคำร้องเป็นโจทก์ คู่กรณีอีกฝ่ายเป็นจำเลย

ข้อ ๑๗ ในกรณีจำเป็นต้องมีวิธีการใดในทางธุรการเพื่อให้การปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้เป็นไปโดยเรียบร้อย ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้กำหนดวิธีการนั้น

ข้อ ๑๘ ให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามข้อกำหนดนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

เมทินี ชโลธร

ประธานศาลฎีกา

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการและส่งเสริมการไกล่เกลี่ยและระงับข้อพิพาททางเลือก
ระหว่าง

สำนักงานศาลยุติธรรม กรมการปกครองและสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

บันทึกข้อตกลงนี้จัดทำขึ้น ณ สำนักงานศาลยุติธรรม ถนนรัชดาภิเษก แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ระหว่างสำนักงานศาลยุติธรรม โดยนายพงษ์เดช วานิชกิตติกูล เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “สำนักงานศาลยุติธรรม” ฝ่ายหนึ่ง กรมการปกครอง โดยนายพิริยะ ฉันทดิลก รองอธิบดีกรมการปกครองฝ่ายปกครองท้องที่ ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “กรมการปกครอง” ฝ่ายหนึ่ง และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค โดยนายสรณ์อัฑฒ์ ธนิทธิพันธ์ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “สคบ.” อีกฝ่ายหนึ่ง

โดยที่ทั้งสามฝ่ายมีภารกิจในการให้บริการประชาชนเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการไกล่เกลี่ยหรืออนุญาโตตุลาการ ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการดังกล่าวได้สะดวกและส่งเสริมการใช้กระบวนการระงับข้อพิพาทดังกล่าว ทั้งสามฝ่ายมีความประสงค์ที่จะร่วมมือกัน ดังนี้

๑. สนับสนุนการเชื่อมโยงเครือข่ายการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องและกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการของสำนักงานศาลยุติธรรม การไกล่เกลี่ยของศูนย์ดำรงธรรม กรมการปกครอง และการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งการส่งต่อกรณีพิพาทระหว่างกันตามความเหมาะสม

๒. ร่วมมือทางวิชาการในการให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการระงับข้อพิพาทของศาล ได้แก่ การพิจารณาพิพากษาคดีของศาล การไกล่เกลี่ย และกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรโดยร่วมกันพัฒนาศักยภาพอนุญาโตตุลาการ ผู้ประนีประนอมหรือผู้ไกล่เกลี่ยของแต่ละหน่วยงาน

๓. ร่วมกันส่งเสริม เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการระงับข้อพิพาทในรูปแบบต่างๆ กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของแต่ละหน่วยงาน และกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการให้แก่ประชาชนให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ทั้งสามฝ่ายได้ลงนามเป็นต้นไป การแก้ไขเพิ่มเติมบันทึกข้อตกลงนี้ จะต้องได้รับความยินยอมจากทั้งสามฝ่ายโดยจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรและลงนามโดยผู้มีอำนาจของทั้งสามฝ่าย และให้ถือว่าการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของบันทึกข้อตกลงฉบับนี้ ทั้งนี้ แต่ละฝ่ายมีสิทธิบอกเลิกบันทึกข้อตกลงฉบับนี้โดยทำเป็นหนังสือแจ้งอีกฝ่ายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑ เดือน

/บันทึกข้อตกลง...

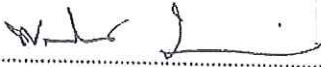
บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ทำขึ้นเป็น ๓ ฉบับมีข้อความถูกต้องตรงกัน ทั้งสามฝ่ายได้อ่านและเข้าใจ
ข้อความโดยละเอียดแล้ว เห็นว่าถูกต้องตามเจตนารมณ์ทุกประการ เพื่อเป็นหลักฐานจึงได้ลงลายมือชื่อพร้อมทั้ง
ประทับตราสำคัญ (ถ้ามี) และต่างฝ่ายต่างยึดถือไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

บันทึกไว้ ณ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

สำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

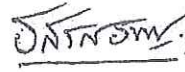
ลงชื่อ.....

(นายพงษ์เดช วานิชกิตติกูล)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

ลงชื่อ.....

(นายสรณ์รัตน์ ธนธิพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

กรมการปกครอง

ลงชื่อ.....

(นายพิริยะ ฉันทดิลก)

รองอธิบดีกรมการปกครองฝ่ายปกครองท้องที่

ลงชื่อ.....

(นางสาวอนงค์กิตติ โอภาสชาติ)

ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

ลงชื่อ.....

(นายสุวิทย์ วิจิตรโสกา)

รองเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

ลงชื่อ.....

(นายมานิช โพธิ์เนียม)

ผู้อำนวยการส่วนอำนวยความสะดวกเป็นธรรม

สำนักงานสอบสวนและนิติการกรมการปกครอง